

امیررضا واعظ آشتیانی

در گفت‌وگو با «آرمان ملی»

با آزمون و خطا نمی‌توان کشور را مدیریت کرد

دولت در چرخه اقتصاد

دستوری گرفتار شده است

۶ صفحه

روزنامه صبح ایران

شماره ۱۵۳۶

پنجشنبه ۰۷ ۰۲ ۱۴۰۲ ۶ شوال ۱۴۴۴ ۲۷ آذر ۱۴۰۳ قیمت: ۱۰۰۰۰ تومان armanmeli.ir

سخنگوی قوه قضائیه خبر داد:

ارسال پرونده نیلوفر حامدی و الهه محمدی به دادگاه انقلاب

اتهام این دو خبرنگار، همکاری با دولت متخاصم، اجتماع و تبانی علیه امنیت ملی و تبلیغ علیه نظام عنوان شده است

آرمان ملی: سخنگوی قوه قضائیه درباره اینکه تصمیم نهایی دادسرا درباره پرونده دستگیرشدگان نارامی‌های پاییز ۱۴۰۱ از جمله نیلوفر حامدی و الهه محمدی که در بازداشت موقت هستند...

صفحه ۲

آیت‌ا... سلیمانی عضو مجلس خبرگان و امام جمعه سابق زاهدان در سوء قصد جان باخت

ترور یا قتل؟

- استاندار مازندران: تا این لحظه اطلاعات و اسنادی مبنی بر تروریستی و امنیتی بودن این اقدام در دست نداریم
- دستور رئیس قوه قضائیه، دادستان کل کشور و وزیر کشور برای پیگیری حادثه
- رئیس جمهور: نیروهای امنیتی و انتظامی نسبت به شناسایی انگیزه احتمالی عامل یا عاملان اقدام کنند

صفحه ۲

وزیر صمت: یکشنبه به مجلس می‌روم

عبور از استیضاح با شاسی بلند؟!

نماینده تیریز: در جریان منتفی شدن استیضاح قبلی فاطمی امین ۷۰ خودرو شاسی بلند در اختیار مجلس قرار گرفته است

وزارت صمت: کاملاً کذب است و این وزارتخانه پیگیری حقوقی بین موضوع را در دستور کار قرار خواهد داد

صفحه ۳

یادداشت

دولت و کاهش سرمایه اجتماعی

غلامرضا ظریفیان

فعال سیاسی اصلاح طلب

سرمایه اجتماعی دولت یکی دو دهه است که افول کرده و در دوره آقای رئیسی این افول بیشتر شد. حداقل جریانی که به آقای رئیسی اعتقادی نداشت و در سلايق سیاسی خود نمی‌دانست طبیعتاً امید چندانی به این دولت نداشت...

صفحه ۲

سخن روز

مثلت تنش زدایی

حشمت ا... فلاحت پیشه

نماینده ادوار مجلس

مناسبات ایران با غرب شرایط تازه‌ای به خودش گرفته به گونه‌ای که حتی نمی‌توان از احیای برنامه هم صحبت کرد چون به هر حال بخش عمده‌ای از سرفصل‌های برنامه از لحاظ زمانی منقضی شده‌اند و دیگر می‌توان گفت موضوعات جدیدی...

همین صفحه

چه باید کرد؟

مهدی آیتی

فعال سیاسی

مجلس از یک سو به دولت فشار می‌آورد که وزارت صمت را جدا سازی کند از سوی دیگر دولت نظرات متفاوتی در مورد این وزارتخانه دارد و از همه مهم‌تر یک روز برای استیضاح وزیر امضا جمع می‌شود و روز دیگر امضا کنندگان درخواست خود را پس می‌گیرند. زمانی که دولت‌ها به مشکل می‌خورند به هر دری می‌زنند که رضایت عمومی را بهبود بخشند، روابطشان را با دنیا حسنه کنند و ده‌ها اقدام دیگر؛ اما ناکام می‌مانند و به هر دری می‌زنند. در ماجرای ادغام وزارتخانه‌ها تنها این دولت و مجلس مقصر نیستند در دولت‌های مختلف تصمیمات عجیبی در مورد ادغام وزارتخانه‌ها گرفته شده است که اساساً مطلوب نیست. در طول سال‌های گذشته چندین بلا بر سر سازمان به‌نام آورده شده است حتی با بانک مرکزی و شورای پول و اعتبار همین رفتار را کردند. اوج این اقدامات در زمان احمدی‌نژاد بود که سه وزارتخانه در یک وزارتخانه ادغام‌شدن این درحالی است که در شرایط عادی یک وزیر به زحمت می‌تواند یک وزارتخانه را اداره کند حال مسئولیت سه وزارتخانه را به یک وزیر می‌دهند وزارت را به خودی خود چهار وزارتخانه است. مسیر آبی، خاکی، ریلی و دریایی هر کدام به بزرگی یک وزارتخانه مسئولیت دارند. آنگاه وظایف دیگری را هم به این وزارتخانه اضافه کرده‌اند که به هیچ وجه ارتباطی به آن وزارتخانه ندارد. برخی از این معاونت‌ها شاید احیای برنامه در شرایط موجود راحت‌تر و دستیابی به آن نزدیک‌تر از ایران و آمریکا باشد. به تنهایی یک وزارتخانه است اما در ایران چندین وزارتخانه را در یک وزارتخانه ادغام کردند و گره‌های پیچیده‌ای را در سازمان اداری کشور به وجود آوردند و در انتها وزیر ناکارآمد اعلام می‌شود حال اینکه تدبیر لازم برای اداره کشور باید وجود داشته باشد چه تدبیر قرار است در مورد این چالش‌ها تصمیم‌گیری شود.

خیلی سرسخت‌تری نسبت به ایران اتخاذ کردند و شاید در چنین فضایی که انتظار نمی‌رود اروپایی‌ها بتوانند اقدامی انجام دهند ابتکار عمل عثمایی‌ها بتواند شاید به صورت جدی‌تر و مثبت‌تری به موضوع احیای برنامه نگاه کند. به‌خصوص اینکه هم ایران و هم آمریکا به نظر می‌رسد آمادگی بیشتری نسبت به گذشته برای مذاکرات هسته‌ای اتخاذ کرده‌اند. البته باید این نکته را باید متذکر شد که موانع پیش روی دولت بایدن برای مذاکرات احیای برنامه نسبت به گذشته خیلی سخت‌تر و دشوارتر هست و همین سختی و دشواری سیاست دولت آمریکا شاید انتظاری که ما داریم که آمریکایی‌ها پای کار بیایند، زیاد خوشبینانه نباشد. از طرفی چون غروب برخی بندهای برنامه نزدیک است به‌خصوص که از ماه مهر تحریم‌های تسلیحاتی ایران مندرج در قطعنامه ۲۲۳۱ تمام می‌شود و در سال ۲۰۲۵، خود قطعنامه ۲۲۳۱ عملاً مدت زمانش پایان پیدا می‌کند و پرونده هسته‌ای ایران به یک پرونده عادی تبدیل می‌شود. این گمانه‌زنی‌ها وجود دارد که اروپایی‌ها و آمریکایی‌ها به راحتی نخواهند امتیازات و مابه‌ازاهایی که ایران در امضای برنامه داشته، دست پیدا می‌کند که آنهم بندهای غروب برنامه است و شاید در چنین فضایی گمانه‌زنی‌هایی در خصوص یک توافقنامه موقت بین ایران و آمریکا مطرح شده است اما ایران تاکنون در قبال این پیشنهادها واکنش مثبتی نشان نداده است. از سوی دیگر ما از سوی دولت‌های اروپایی و آمریکایی‌ها نیز مواضع روشن و صریحی در این زمینه ندیده‌ایم و فقط رسانه‌ها یکسری گمانه‌زنی‌ها مطرح کرده‌اند. این نشان می‌دهد که شاید آمریکایی‌ها هم نخواهند روی این موضوع پافشاری کنند که اگر ایران بر مواضع خودش عقب‌نشینی نکنند عملاً همین روزه‌هایی که برای احیای برنامه هست از بین برود. به این دلیل که با توجه به بحران اوکراین بعید به نظر می‌رسد هم اروپایی‌ها و هم آمریکا بخواهند جبهه جدیدی برای تنش و بحران در منطقه خاورمیانه ایجاد کنند. ضمن اینکه توافقاتی که بین ایران و عربستان و در یک نگاه فراتر میان ایران و کشورهای عربی دارد انجام می‌شود و به سمت یکسری کاهش یا حداقل مدیریت تنش‌ها پیش می‌رود این موضوع نیز می‌تواند نسبت به گذشته نشانه‌های مثبت‌تری از موضوع اصل احیای برنامه مطرح کند چرا که توافقنامه موقت نه تنها خواسته و انتظارات ایران از تحریم‌های اقتصادی را برآورده خواهد کرد چرا که عملاً موضوع مذاکرات هسته‌ای دیگر به موضوعی تبدیل می‌شود که به نظر نمی‌رسد در توان این دولت باشد که بتواند در این زمینه راه و توافقی جدیدی با غربی‌ها در پیش بگیرد و مقامات عمان در ارتباط با مسائل منطقه نیز از این‌وی و گفت‌وگو کرده است. گفت: به‌خواهد مذاکرات برای توافق جدیدی آغاز شود.

وزیر امور خارجه اعلام کرد:

تاکید ایران و عمان بر اجرای توافق ترانزیتی عشق آباد

به همکاری‌های دو کشور ایران و عمان در حوزه انرژی و با تأکید بر اینکه این همکاری‌ها رو به رشد است ادامه داد: در حوزه تجارت، اقتصاد و سرمایه‌گذاری نیز اتفاقات خوبی در روابط دو کشور صورت گرفته است و امیدواریم در سفر سلطان عمان به تهران که در آینده انجام می‌شود بتوانیم پروژه‌ها را تکمیل کرده باشیم. البته همکاری‌ها ما در حال تهیه اسنادی نیز هستند که در جریان این سفر بین مقامات دو کشور امضا شود. امیر عبداللّه‌یان با بیان اینکه در جریان دیدار با مقامات عمان در ارتباط با مسائل منطقه نیز از این‌وی و گفت‌وگو کرده است. گفت: بررسی آخرین وضعیت یمن و تأکید بر ضرورت تسریع در برقراری آتش‌بس پایدار در این کشور و انجام گفت‌وگوهای یعنی یعنی یکسری از محورهای این گفت‌وگوها بوده است. وی ادامه داد: در خصوص وضعیت اوکراین و برخی دیگر از مسائل بین‌المللی دیگر نیز گفت‌وگوهای خوبی با مقامات عمان از جمله وزیر خارجه این کشور داشته‌اند. این دیپلمات از شد جمهوری اسلامی ایران در پایان صحبت‌های خود گفت: عمان همواره علاقه‌مند است که گفت‌وگوها در مورد رفع تحریم‌ها علیه ایران به سرانجام مطلوبی برسد. ایده‌هایی در این زمینه مطرح بوده است. ایده‌های مطرح شده را دریافت کردیم و در همین چارچوب از نقش سازنده و نیات صادقانه سلطان عمان تشکر و قدردانی می‌کنیم.

آرمان ملی: وزیر امور خارجه جمهوری اسلامی ایران گفت: عمان همواره علاقه‌مند است که گفت‌وگوها در مورد رفع تحریم‌ها علیه ایران به سرانجام مطلوبی برسد. ایده‌هایی در این زمینه مطرح بوده که ما ایده‌های مطرح شده را دریافت کردیم و در همین چارچوب از نقش سازنده و نیات صادقانه سلطان عمان نیز تشکر می‌کنیم. وزیر امور خارجه ایران عصر روز چهارشنبه پس از دیدار و ملاقات با مقامات عمان در مسقط در جمع خبرنگاران در تشریح نتایج سفر دو روزه خود به این کشور عربی اظهار کرد: مقامات دو کشور ایران و عمان بر این موضوع تأکید دارند که روند اجرای توافقات بین تهران و مسقط بعد از سفر سال گذشته آقای رئیس‌جمهور به این کشور شتاب زیادی گرفته و بخش‌های دولتی و خصوصی در دو کشور فعالانه عمل کرده‌اند و سفرا و دیپلمات‌های دو کشور در تهران و مسقط اقدامات موثری انجام داده‌اند. وی با بیان اینکه در طول یک سال گذشته اتفاقات بسیار خوبی در حوزه مناسبات دو جانبه رخ داده و امور به خوبی پیش رفته است ادامه داد: با توجه به موقعیت ژئوپلیتیک ایران دو کشور بر این موضوع تأکید داریم که همکاری‌ها در حوزه ترانزیت را گسترش دهیم و در همین چارچوب بر اجرای توافق ترانزیتی عشق‌آباد که از عمان شروع می‌شود و از مسیر ایران و آسیای مرکزی ادامه پیدا می‌کند هر چه زودتر اجرایی شود. وی با اشاره

مناسبات ایران با غرب شرایط تازه‌ای به خودش گرفته به گونه‌ای که حتی نمی‌توان از احیای برنامه هم صحبت کرد چون به هر حال بخش عمده‌ای از سرفصل‌های برنامه از لحاظ زمانی منقضی شده‌اند و دیگری می‌توان گفت موضوعات جدیدی در روابط ایران و غرب شکل گرفته است. این واقعیتی است که الان وجود دارد منتها آنچه ما داریم می‌بینیم اینکه آمریکا و اروپا زمانی که به این نتیجه رسیدند که عملاً دیگر سرفصل‌های عمده برنامه منقضی شده سعی می‌کنند تحریم‌های تازه‌ای را علیه ایران شکل دهند که اگر حتی مذاکرات تازه‌ای هم شکل گرفت این مذاکرات بر سر موضوعات جدیدی شکل بگیرد. مثلاً به‌طور مشخص سرفصل‌های مربوط به مناسبات نظامی ایران عملاً امسال منقضی می‌شود و معنایش این است که ایران می‌تواند به عنوان بازیگری که برجام را حفظ کرده، مناسبات نظامی تازه‌ای را شکل دهد. منتها در عرصه عملی‌تر اتفاقی که افتاده این است که اخیراً به‌واسطه شرق صورت می‌گیرد مثل رفع کاملاً متفاوت است. در دنیای امروز ما اتفاق تازه‌ای را داریم می‌بینیم که کشورها عملاً دیگر نمی‌توانند خودشان را در قالب مسائل سال‌های ۱۳۹۲ و ۹۴ مثل موضوع برجام و غیره متوقف کنند. در ایران هم دو نگاه اصلی شکل گرفته: یک نگاه کسانی که معتقدند مناسبات ایران با شرق و توافقاتی که اخیراً به‌واسطه شرق صورت می‌گیرد مثل رفع تنش با عربستان نشان داده که ایران می‌تواند از غرب بی‌نیاز باشد و حتی با بی‌تفاوتی از کنار تنش‌های خودش با غرب بگذرد. ولی طیف دیگری در ایران وجود دارند که معتقدند اصل تنش‌زدایی خوب است و یک مثلث تنش‌زدایی وجود دارد که دو ضلع آن تکمیل شده و یک ضلع آن پذیرش بازسازی‌های جدید توسط آژانس است و یک ضلع، رفع تنش‌های منطقه‌ای به محوریّت رفع تنش ایران با عربستان است و معتقدند ضلع دوم و سوم آن می‌تواند تنش‌زدایی با غرب باشد. مسئله تازه‌ای که بین مسئولان و نخبگان سیاسی در ایران وجود دارد این است که عده‌ای معتقدند پیمان یکن می‌تواند به معنای بی‌اعتنایی ایران به غرب باشد و عده‌ای دیگر معتقدند که این می‌تواند به یک رویه برای تنش‌زدایی با غرب تبدیل شود. به هر حال حتی اگر ایران با کشورهای مثل عربستان رفع تنش کند و با سیاست‌های منطقه‌ای‌اش مثل پیوستن به شانگهای عملی شود، ولی سود آن عاید اقتصاد کشور نمی‌شود مگر اینکه ایران چالش‌های فراتری مثل چالش در قالب رفع تحریم‌ها و چالش اف‌ای تی‌اف و غیره را رفع کند. به‌شخصه معتقد و همواره هم امیدوار بودم که تنش‌زدایی به یک اصل غالب در سیاست خارجی ایران تبدیل شود. چون در دنیای امروز تنش‌زدایی یک اصل غالب است. مثلاً عربستانی‌ها حتی حاضر شدند یک نوعی شکست حیثیتی را بپذیرند ولی به تنش‌ها در یمن پایان دهند برای اینکه آنچه برایشان مهم بود افزایش سود مناسبات اقتصادی‌شان بود. در دنیای امروز کشورها گلبیم خودشان را از تنش‌ها خارج می‌کنند و عملاً سعی می‌کنند اگر تنش‌ی در گرفت نه تنها گلبیم خودشان را از آن تنش دور کنند بلکه حتی از آن ناحیه برای خودشان فرصت ایجاد کنند. فشار اصلی اروپایی‌ها به ایران به خاطر این است که ایران را از روسیه در جنگ اوکراین دور کنند. یعنی اصل اساسی برایشان این است که روسیه با یکی از متحدانش یعنی ایران نوعی قطع ارتباط را داشته باشد و بعد از آن به سمت تنش‌زدایی با ایران حرکت کنند. ولی در ایران کسانی معتقدند که یکی از شاخص‌های همکاری با شرق این است که در بحران‌هایی که بین شرق و غرب شکل گرفته، ایران سمت شرق را بگیرد و مشخصاً در موضوع اوکراین خیلی‌ها معتقدند که ایران باید سمت روسیه را بگیرد برای اینکه جبهه بندی تازه‌ای شکل گرفته ولی در دنیای امروز دیگر جبهه‌بندی معنایی ندارد. اصلاً اصل مناسبات راهبردی سپری شده و کشورها به سمت تنوع مناسباتشان حرکت می‌کنند و به سمت پرهیز از قرار دادن منافع ملی‌شان در قالب تنش‌های منطقه‌ای حرکت می‌کنند. مشخصاً در مسائلی مثل اف‌ای تی‌اف، در موضوع تحریم‌ها شرایط تا حدی مهم‌است برای اینکه ایران بتواند منافع کشور را دنبال کند و گلبیم منافع ملی را از چالش‌های بین‌المللی دور کند ولی این فرصت هم‌اکنون پایدار نمی‌ماند کم‌اینکه در سال‌های جاری متوجه خواهیم بود که کشورهای دنیا به سمت کاهش تنش در اوکراین حرکت می‌کنند و سعی می‌کنند تنش‌زدایی در اوکراین را شکل دهند.

مثلت تنش زدایی
حشمت ا... فلاحت پیشه
نماینده ادوار مجلس

میانجیگری‌های چراغ خاموش
مرتضی مکی
تحلیلگر مسائل بین‌الملل